

**Obowiązki i możliwości działań dyrektora w świetle
ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. o zmianie ustawy
o bezpieczeństwie żywności i żywienia
(Dz. U. 2015 r., poz. 35)**

Zmiany w ustawie

- **1 września 2015 r.** - wejście w życie przepisów ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. o zmianie ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia
- **zmiana ustawy ma na celu ograniczenie dostępności niewskazanych w żywieniu dzieci i młodzieży produktów spożywczych, sprzedawanych w sklepikach szkolnych lub oferowanych w ramach żywienia zbiorowego w jednostkach systemu oświaty**

Zmiany w ustawie

- po nowelizacji ustawa o bezpieczeństwie żywności i żywienia reguluje (**art. 1 ust. 3**):
 1. zasady sprzedaży, reklamy i promocji środków spożywczych,
 2. wymagania w zakresie żywienia dzieci i młodzieży w ramach żywienia zbiorowego:
 - w przedszkolach;
 - w innych formach wychowania przedszkolnego;
 - w szkołach, z wyłączeniem szkół dla dorosłych oraz
 - w placówkach systemu oświaty, o których mowa w art. 2 pkt 3,5 i 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz.2572).

Kuratorium Oświaty w Warszawie

Zmiany w ustawie – art. 52 c

- dodany został **Dział II A - Środki spożywcze oraz żywienie dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty (art. 52 c)**

- **ust. 1**

W jednostkach systemu oświaty:

1. **sprzedawane mogą być wyłącznie środki spożywcze** objęte grupami środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w tych jednostkach z grup określonymi w przepisach wydanych przez Ministra Zdrowia;
2. **w ramach żywienia zbiorowego** dzieci i młodzieży **stosowane mogą być wyłącznie środki spożywcze**, które spełniają wymagania określone w przepisach wydanych przez Ministra Zdrowia.

Zmiany w ustawie – art. 52 c

- **ust. 2**

W jednostkach systemu oświaty **zabrania się reklamy oraz promocji polegającej na prowadzeniu działalności zachęcającej do nabywania środków spożywczych innych niż określone przez Ministra Zdrowia i niespełniających wymagań określonych w przepisach wydanych przez Ministra Zdrowia.**

Co oznacza ustawowy zakaz reklamy i promocji „niezdrowych” środków spożywczych?

- reklama to działanie mające na celu zachęcenie potencjalnych klientów do zakupu konkretnych towarów lub do skorzystania z określonych usług.
- reklama może być:
 - a. **jawna** - reklamująca wprost pokazywany produkt;
 - b. **dołączona jawnie**, ale jako dodatek, choć to ona może być głównym czy jedynym celem;
 - c. **ukryta**, czyli kryptoreklama;
 - d. **Mieszana**, tj. zawierająca co najmniej dwie z powyższych kategorii.
- **promocja** to działania zmierzające do zwiększenia popularności jakiegoś produktu lub przedsięwzięcia (np. premia przy zakupie, obniżka ceny, bezpłatny upominek rzeczowy przy zakupie, konkursy, loterie itp.)

Zmiany w Ustawie – art. 52 c

- **ust. 6**

delegacja dla Ministra Zdrowia do wydania rozporządzenia określającego:

1. grupy środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty;
2. wymagania, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach zbiorowego żywienia dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty **przy uwzględnieniu norm żywienia dzieci i młodzieży oraz mając na względzie wartości odżywcze i zdrowotne tych środków.**

Odpowiedzialność i zadania dyrektora

- **Działalnością jednostki systemu oświaty kieruje dyrektor, do którego obowiązków należy sprawowanie opieki nad uczniami oraz stwarzanie warunków harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne (art. 39 ust. 1 pkt 3 ustawy o systemie oświaty).**

Odpowiedzialność i zadania dyrektora

- Przepisy znowelizowanej ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia **przyznają dyrektorowi** jednostki systemu oświaty **kompetencje do:**
 - **ustalenia** w porozumieniu z radą rodziców **szczegółowej listy produktów dopuszczonych do sprzedaży lub stosowania w ramach zbiorowego żywienia** w oparciu o przepisy wydane przez Ministra Zdrowia (bez wskazania konkretnego producenta danego produktu);
 - w jednostkach, w których nie funkcjonuje rada rodziców **samodzielnego ustalenia listy tych produktów;**
 - **rozwiązania bez zachowania terminu wypowiedzenia umowy bez odszkodowania** z podmiotem prowadzącym sprzedaż środków spożywczych lub działalność w zakresie zbiorowego żywienia (w przypadku naruszenia przepisów).

Odpowiedzialność i zadania dyrektora

W jednostkach systemu oświaty musi być dostęp do wody przeznaczonej do spożycia, także wtedy, gdy nie prowadzą żadnej formy żywienia uczniów. Dyrektor ma obowiązek zapewnienia dostaw do jednostki wody spełniającej wymagania dla wody przeznaczonej do spożycia.

Obowiązek zapewnienia od 1 września 2015 r. nieograniczonego dostępu do wody pitnej w placówkach oświatowych nakłada projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.

Odpowiedzialność i zadania dyrektora

Dyrektor odpowiada za:

- **treść umowy zawartej z podmiotem zewnętrznym** prowadzącym sprzedaż środków spożywczych lub działalność w zakresie zbiorowego żywienia.

Odpowiedzialność i zadania dyrektora

- umowa (najmu/dzierżawy) powinna obligatoryjnie zawierać zapisy:
 - **bezwzględnie zakazujące sprzedaży** środków spożywczych innych niż określone przez Ministra Zdrowia;
 - **bezwzględnie zakazujące stosowania w żywieniu zbiorowym** środków spożywczych niespełniających wymagań określonych przez Ministra Zdrowia (lista produktów powinna stanowić załącznik do umowy);
 - **bezwzględnie zakazujące reklamy oraz promocji** polegającej na prowadzeniu działalności zachęcającej do nabywania środków spożywczych innych niż określone przez Ministra Zdrowia i niespełniających wymagań określonych w przepisach wydanych przez Ministra Zdrowia;
 - **zobowiązujące podmiot do poddania się w każdym czasie kontroli dyrektora w zakresie sposobu realizacji umowy;**

Odpowiedzialność i zadania dyrektora

- umowa (najmu/dzierżawy) powinna obligatoryjnie zawierać zapisy:
 - **zobowiązujące podmiot do poddania się w każdym czasie kontroli uprawnionych organów** (SANEPID, organ prowadzący jednostkę, Państwowa Inspekcja Handlowa, Urząd Skarbowy);
 - **przyznające dyrektorowi prawo do nałożenia kar umownych (wysokich!)** w przypadku stwierdzenia naruszenia bezwzględnych zakazów;
 - **przyznające dyrektorowi prawo do rozwiązania umowy bez zachowania terminu wypowiedzenia i bez odszkodowania** w przypadku naruszenia bezwzględnych zakazów (w tym wskazanie które z kolejnych stwierdzonych naruszeń skutkować będzie wypowiedzeniem umowy).

Tożsame zapisy powinna zawierać umowa zawarta przez dyrektora jednostki systemu oświaty, której przedmiotem będzie prowadzenie sprzedaży środków spożywczych z automatów.

Odpowiedzialność i zadania dyrektora

- W przypadku, gdy sprzedaż środków spożywczych lub zbiorowe żywienie prowadzone jest przez pracowników jednostki systemu oświaty, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, dyrektor powinien zmienić tym pracownikom zakres obowiązków w części dotyczącej podstawowych obowiązków pracowniczych! (dodać bezwzględny nakaz przestrzegania przepisów ustawy i rozporządzenia Ministra Zdrowia) i przeprowadzić szkolenie w tym zakresie.
- W przypadku, gdy sklepiki szkolne prowadzone są przez radę rodziców oraz samorząd uczniowski, odpowiedzialność za przestrzeganie przepisów ustawy ponosi dyrektor jednostki systemu oświaty.

Odpowiedzialność i zadania dyrektora

W przypadku, gdy dyrektor jednostki systemu oświaty:

- podpisze umowę z podmiotem zewnętrznym, zawierającą wskazane powyżej elementy;
- zmieni zakres obowiązków pracownikom odpowiedzialnym za sprzedaż środków spożywczych lub zbiorowe żywienie i ich przeszkoli;
- będzie przeprowadzał sukcesywne, częste kontrole i prawidłowo je dokumentował;
- będzie wykorzystywał przysługujące mu uprawnienia (np. prawo do obciążania karami umownymi, prawo do rozwiązywania umowy, prawo do ukarania karami porządkowymi przewidzianymi przepisami praw pracy, itp.),

wówczas trudno mu przypisać winę w nadzorze i niedopełnienie obowiązków!, co oznacza brak podstaw do jego zwolnienia w trybie art. 52 § 1 pkt 1 kodeksu pracy.

Dziękuję za uwagę